

Hakemus perusrahoituksen harkinnanvaraiseksi korotukseksi vuodelle 2018

5. Kustannusrakenteeltaan erityisen kalliin koulutuksen järjestämisen turvaaminen

Liite:

LENTOKONEASENTAJAKOULUTUS

Lentokoneasentajakoulutuksen vaatimukset perustuvat EU:n ilmailulainsäädäntöön, mikä on käsketty EU-komission asetuksessa 1321 / 2014. EU:n ilmailulainsäädäntö määrää eurooppalaisen ilmailun toiminnan vaatimukset mukaan lukien ilma-alusten huoltohenkilöstön koulutus. Lainsäädäntö on käskävä, eikä sitä voi muuttaa kansallisilla määräyksillä. Se luo samalla myös pohjan lentoturvallisuudelle, mikä on kaiken toiminnan lähtökohta.

Koulutuksesta EU:n ilmailulainsäädäntö käskää mm. seuraavia asioita:

- koulutuksen sisältö
- koulutuksen tasot
- koulutuksen vähimmäiskesto
- koevaatimukset
- käytännön harjoitusten / harjoittelun vaatimukset
- tilavaatimukset
- materiaalivaatimukset
- henkilöstövaatimukset
- dokumentointi- ja asiakirjojen arkistointivaatimukset

Koska ilmailussa lentoturvallisuuteen johtavasta koulutuksesta ei voi tinkiä, viime vuosien rahoitusmuutosten vuoksi koulutus on joutunut ristiriitaiseen tilanteeseen koulutusvaatimusten / koulutusorganisaatioiden taloudellisten resurssien osalta. Koulutusreformi ei myöskään tuo helpotusta tilanteeseen koska monia reformin tavoitteita ja toimintamalleja ei voida toteuttaa lentokoneasentajakoulutuksessa rikkomatta EU:n ilmailulainsäädännön vaatimuksia ja samalla tason laskua.

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ:

- EU:n ilmailulainsäädäntö käskää koulutusten aihealueet (moduulit), jotka peruskoulutuksessa vaaditaan. Ne sisältävät 17 erilaista moduulia. Tämä on huomioitu tutkinnon perusteissa.

KOULUTUKSEN TASOT

- Lainsäädäntö määrää koulutuksen tasot 1, 2 ja 3 aihe- ja lupakirjaluokittain

KOULUTUKSEN KESTO

- EU-lainsäädäntö määrää vähimmäistuntimäärät, jotka on määritelty lupakirjaluokittain. Kaikki opetus on tällä hetkellä lähiopetusta. Erityyppiset etäopiskelukoulutusmenetelmät eivät ole tällä hetkellä mahdollisia.

KOEVAATIMUKSET

- Teoriakoevaatimukset on esitetty lupakirjaluokittain, peruskoulutuksen kokeet sisältävät noin 1000 kysymystä. Kokeet on integroitu tutkinnon perusteissa lentokoneasennuksen perustutkinnon suoritukseen. Ilmailuviranomainen valvoo aktiivisesti koejärjestelmää. Euroopassa on tapauksia, missä koulutusorganisaatio on menettänyt toimilupansa koejärjestelmän epäselvyyksien vuoksi EASA:n tarkastuksissa (European Aviation Safety Agency)
- Teoriakokeitten vaatimuksena on mm. kysymysten luottamuksellinen säilytys ja käsittely
- Käytännön suoritusten arviointi on integroitu ammattiosaamisen näyttöjen yhteyteen, mikä omalta osaltaan vähentää päällekkäisyyttä ja samalla vähentää hieman kustannuksia

KÄYTÄNNÖN HARJOITUKSET

- Ilmailuviranomaisen hyväksymän koulutusohjelman mukaan jokaisessa alamoduulissa pitää olla vähintään yksi käytännön harjoitus (moduulit 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17). Kokonaismäärä on välillä 150..200. Opiskelija pitää suorituksistaan lokikirjaa, jonka opettaja hyväksyy. Kaikki em. harjoitukset pitää tehdä oppilaitoksessa, koska lentävillä koneilla ei voi harjoitella.
- käytännön harjoituksissa yhdellä opettajalla saa olla enintään 15 opiskelijaa

KÄYTÄNNÖN HARJOITELU (TYÖSSÄOPPIMINEN/TYÖPAIKALLA TAPAHTUVA KOU- LUTUS)

- käytännön harjoittelusta (työssäoppiminen) 10 viikkoa suoritetaan aidossa huoltoympäristössä ilmailualan yrityksissä. Kaikki muu käytännön harjoittelu tehdään oppilaitokseen rakennetussa ns. simuloidussa aidossa huoltoympäristössä.
- koska kaikkien opiskelijoiden pitää tehdä määrätyt harjoitukset, niiden toteuttaminen muulla tavoin, yritysten erilaisuudesta johtuen, ei ole mahdollista. Myöskään lentävillä koneilla harjoittelu ei ole mahdollista. Samasta syystä käytännön arviointi (näytöt) pitää tehdä oppilaitosympäristössä.

TILAVAATIMUKSET

- koulutuksessa käytettävät tilat pitää olla toimivaltaisen viranomaisen (Trafin) hyväksymät
- tilavaatimukset on esitetty laajasti EU-komission asetuksen 1321/ 2014 kohdassa 147.A.100. Lähtökohtana on, että opiskelijat ja opettajat pystyvät rauhassa keskittymään tehtäviinsä sekä Part-66:n mukaiset kokeet voidaan järjestää kaikilta osin turvallisesti

MATERIAALIVAATIMUKSET

- Opiskelu- ja koulutusmateriaalin vaatimukset on esitetty EU-komission asetuksen 1321 / 2014 kohdissa 147.A.115 ja 147.A.120.
- vaatimuksissa esitetään mm. opiskelumateriaali, työkalu- ja laitevaatimukset, lentokone-, moottori- ja synteettisten opetusvälineitten vaatimukset

HENKILÖSTÖVAATIMUKSET

- EU:n ilmailulainsäädäntö asettaa vastuuhenkilöille ja opettajille vaatimukset, mitkä on kirjoitettu ilmailuviranomaisen hyväksymässä koulutusorganisaation käsikirjassa (MTOE)
- vastuuhenkilöiden (Training Manager, Quality Manager ja Examination Manager) pitää suorittaa Euroopan lentoturvallisuusviraston EASA:n laatima kelpoisuuskoe
- EU:n ilmailulainsäädäntö määrää henkilöstön toistuvaisuuskoulutusvaatimukset

DOKUMENTOINTI- JA ARKISTOINTIVAATIMUKSET

- ilmailussa ja myös sen koulutuksessa kaikki asiat pitää dokumentoida niin, että ne ovat milloin tahansa jäljitettävissä
- koulutuksen asiakirjat pitää säilyttää rajoittamattoman ajan

PART-147 ORGANISAATIO

- kaikissa ilmailun organisaatioissa (lento-, huolto- ja koulutusorganisaatio) on rakenteeltaan samanlainen organisaatio
- vastuuhenkilöt, Accountable Manager, Training Manager, Quality Manager ja Examination Manager, pitää hyväksyttää toimivaltaisella viranomaisella, Trafilla

LAADUNVALVONTA

- kaikkien ilmailun organisaatioiden, myös PART-147 koulutusorganisaation, laadun hallinta perustuu riippumattomiin auditointeihin ja palaute järjestelmään (laatu- ja poikkeamaraportit)
- laatupäällikön johdolla suoritetaan koulutuksen kokonaisuuden laadun/vaatimusten mukaisuustarkastus kerran lukuvuoden aikana
- toimivaltainen viranomainen suorittaa koko koulutus- ja koejärjestelmän auditoinnin kerran kahden vuoden aikana
- EASA:n tarkastusryhmä valvoo kansallisen viranomaisen, Trafin, toimintaa ja tekee myös tarkastuksia koulutusorganisaatioihin

Edellä on avattu tärkeimmät EU:n ilmailulainsäädännön PART-147 koulutusorganisaation ja koulutuksen vaatimuksista. Viime vuosina tehty rahoitusleikkaukset ovat asettaneet lentokoneasentajakoulutuksen vaikeaan tilanteeseen, koska koulutusta ei voi muokata muuttuneiden tilanteiden mukaan eikä koulutusta voida toteuttaa vaatimusten mukaisesti voimassa olevalla rahoituksella. Se on osaltaan myös välillisesti lentoturvallisuuskysymys.

Rahoitusasetuksessa lentokoneasentajakoulutus on sijoitettu koriin 4. Ottaen huomioon kaikki koulutuksen vaatimukset, näkemyksemme mukaan rahoituskori 4 ei ole riittävä, jotta koulutus voitaisiin toteuttaa EU:n ilmailulainsäädännön ja turvallisuusvaatimusten mukaisesti.

Esitys:

Koska lentokoneasentajakoulutuksen siirto rahoitusasetuksessa rahoitusryhmään 5. ei toteutunut, haemme tämän vuoksi ammatillisen koulutuksen järjestäjien hakemuksella perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta vuodelle 2018, jotta koulutus voidaan toteuttaa EU:n ilmailulainsäädännön ja lentoturvallisuusvaatimusten mukaisesti.